

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoCsp/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118290400
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6118290400.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom 831 04 Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zastúpeného JUDr. Oskarom Chnárkom, advokátom, Advokátska kancelária 974 01 Banská Bystrica, Komenského 3, proti žalovanej L. L., nar. 7. marca XXXX, bytom XXX XX L. L., V. XX, o zaplatenie 10.794,02 € s príslušenstvom z titulu zmluvy o úvere, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10Csp/77/2018-130 zo dňa 24. novembra 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu, ktorou žalobca žiadal uložiť žalovanej zaplatiť mu sumu 10.794,02 € s príslušenstvom zo zmluvy o úvere - lepšia splátka, ktorú uzavrela s Poštovou bankou, a. s., dňa 23. októbra 2013. V žalobe si žalobca uplatnil aj kapitalizované úroky z istiny do 31. mája 2018, zmluvný úrok od 1. júna 2018 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania a bankové poplatky.

2. Okresný súd v konaní zistil, že právny predchodca žalobcu (veriteľ) Zmluvou o postúpení pohľadávok č. III/2018 zo dňa 20. decembra 2018 pohľadávku zo zmluvy o úvere postúpil spoločnosti BENCONT COLLECTION, a. s. a súd uznesením č. k. 10Csp/77/2018-95 zo dňa 4. marca 2019 zmenu žalobcov pripustil.

3. Okresný súd vykonaným dokazovaním zistil, že žalovaná uzavrela s Poštovou bankou, a. s., ako veriteľom dňa 23. októbra 2013 zmluvu o úvere - lepšia splátka, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v sume 12.000,- €, ktorý mala vrátiť s úrokom 8,9 % ročne v 120 mesačných splátkach po 152,- € vždy k 20. dňu v mesiaci so splatnosťou prvej splátky dňa 20. novembra 2013 a konečnou splatnosťou úveru dňa 20. októbra 2023. Zo žalobcom predloženého tlačiva označeného ako zmluva o úvere lepšia splátka súd zistil, že v časti 1 (Zmluvné strany - vyplní dlžník) sú údaje o žalovanej. V časti 2 (Žiadosť o poskytnutie úveru - lepšia splátka - vyplní dlžník) je žiadaná maximálna výška úveru 12.000,- €, doba splácania 10 rokov, splácanie úveru k 20. dňu v mesiaci, základný súbor poistenia. V časti 3 (Zmluva o úvere, podmienky úveru, záverečné ustanovenia), vyplnenej iným písmom, sú uvedené: výška úveru 12.000,- €, počet mesačných splátok 120, výška mesačnej splátky 152,- €, dátum prvej splátky, dátum konečnej splatnosti, výška úrokovej sadzby 8,9 % p. a., celková výška nákladov 6.102,52 eura, RPMN 9,27 %. Tlačivo podpísala žalovaná v Banskej Bystrici dňa 8. októbra 2013, zástupca banky v Banskej Bystrici dňa 23. októbra 2013. Podľa bodu 3.6 zmluvy právne vzťahy neupravené v zmluve sa riadia OP (obchodnými podmienkami), VOP (všeobecnými obchodnými podmienkami), sadzovníkom poplatkov,

oboznámením o RPMN, oznámením o úrokových sadzbách, príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. OP ani VOP nie sú podpísané zmluvnými stranami.

4. Okresný súd považoval za nesporné, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. a že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver vo výške 12.000,- €, ktorý žalovaná nesplácala riadne a včas v súlade so zmluvou. Podľa názoru okresného súdu predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere nie je uzavretá v písomnej forme (tlačivo vyplnila žalovaná dňa 8. októbra 2013 a vyplnila body 1 a 2 tlačiva), následne dňa 23. októbra 2013 úver schválila banka vyplnením bodu 3 tlačiva. Najskôr teda žalovaná vyplnila žiadosť o poskytnutie úveru (návrh na uzatvorenie zmluvy), ktorá obsahovala z údajov v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. len žiadanú výšku, dobu a frekvenciu splácania úveru. Na tento návrh žalovanej veriteľ reagoval tým, že súhlasil s výškou úveru, dobou a frekvenciou splácania a doplnil ďalšie údaje zmluvy (výška mesačnej splátky, dátum prvej, každej ďalšej a poslednej splátky, ročnú úrokovú sadzbu, RPMN, priemernú RPMN, celkovú výšku nákladov), a preto nemožno hovoriť o akceptácii návrhu (žiadosti) pôvodným veriteľom, ale o novom návrhu, ktorý mala žalovaná písomne prijať alebo odmietnuť (§ 44 OZ). Nie je však preukázané, že žalovaná nový návrh pôvodného veriteľa písomne akceptovala. Nedodržanie písomnej formy okresný súd posúdil ako skutočnosť, ktorá v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy spôsobila bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Súd tiež zistil, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. - celkovú čiastku úveru, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a aj preto treba považovať úver za bezúročný a bez poplatkový podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

5. Okresný súd ďalej v konaní skúmal, či v súdnej veci boli splnené podmienky postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru v súlade s § 17 ods. 1 zákona 129/2010 Z. z. (v znení platnom v čase postúpenia pohľadávky). Mal za to, že jednou z podmienok pre platné postúpenie pohľadávky je, že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, t. j. taká, pri ktorej bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru. V danom prípade bol termín konečnej splatnosti určený v zmluve na 20. októbra 2023, preto splatnosť celej pohľadávky mohla v čase postúpenia nastať len v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Vzhľadom na nedodržanie písomnej formy zmluvy žalobca nepreukázal existenciu dohody zmluvných strán v súlade s § 565 OZ o možnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľom. Preto predmetom postúpenia mohla byť len splatná časť úveru. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky dňom 20. decembra 2018 nebol splatným celý úver (nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti) a konečná splatnosť úveru bola v zmluve určená na 20. októbra 2023, nebola banka oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru v celosti inému subjektu. Preto (vychádzajúc zo zásady, že nikto nemôže na iného previesť viac práv než má) súd zmluvu o postúpení pohľadávky považoval za neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom (v súlade s právnym názorom Krajského súdu v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 16CoCsp/23/2020 zo dňa 6. augusta 2020). Okresný súd vychádzajúc z uvedeného skonštatoval, že nie je preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu v spore a pre tento nedostatok žalobu v celom rozsahu zamietol.

6. Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 30, § 46 ods. 1 a 2, § 525 ods. 2 OZ, podľa § 1 ods. 2, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky a podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky). O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 a podľa § 256 ods. 1 CSP.

7. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie v zákonnej lehote žalobca. Odôvodnil ho ust. § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP, teda že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že súd ako dôvod pre zamietnutie žaloby považoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, keď podľa názoru okresného súdu z dôvodu nedostatku písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere neexistuje platná dohoda na možnosť predčasného zosplatenia úveru v zmysle § 565 OZ, keďže táto je zakotvená len v obchodných podmienkach nepodpísaných žalovaným. Ust. § 565 OZ pritom žiadnym spôsobom nestanovuje formu dohody možnosti predčasného zosplatenia úveru. Aj ústna dohoda o možnosti predčasného zosplatenia úveru je medzi stranami platná. Ďalej tvrdil, že argumentácia súdu prvej inštancie, že nedodržanie písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere má za následok neexistenciu platnej dohody na možnosť predčasného

zosplatnenia úveru, je v danom prípade právne neudržateľná. Poukázal na to, že žiadne zákonné ustanovenie nevyžaduje, aby bol podpis zmluvných strán prítomný na každom jednotlivom zmluvnom dojednaní. Žalobca má aktívnu vecnú legitimáciu, nakoľko nadobudol pohľadávku voči žalovanému na základe zmluvy o postúpení. K platnému postúpeniu pohľadávky boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky a súd prvej inštancie si svojvoľne prispôbil skutkový stav, predložené listinné dôkazy a iracionálnym spôsobom zdôvodnil údajnú neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Ďalej poukázal aj na to, že žalovaný sa v konaní k predmetnej žalobe žiadnym spôsobom nevyjadril. Rozsudok okresného súdu žiadal zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

9. Krajský súd ako súd odvolací odvolanie prejednal v medziach podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) viazaný jeho rozsahom a dôvodmi, bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozsudku predovšetkým posudzoval, či medzi pôvodným veriteľom, teda Poštovou bankou, a.s. a žalovanou, došlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že okresný súd túto zmluvu považoval za neplatnú tak, ako to tvrdil žalobca, z dôvodu nedostatku písomnej formy (§ 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z. z.) súd ju však považoval za bezúročnú a bezpoplatkovú. Dospel k záveru, že vo veci nie je preukázaná existencia dvoch platných vzájomných a obsahovo zhodných písomných prejavov vôle zmluvných strán, a preto nebola zmluva uzatvorená v zákonom predpísanej písomnej forme, čo v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. S týmto právnym záverom okresného súdu sa odvolací súd stotožňuje, avšak v ďalšom poukazuje na to, že dôvodom zamietnutia žaloby v súdnej veci nebolo nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zák. č. 129/2010 Z. z., ale k zamietnutiu žaloby došlo z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v konaní. Žalobca v odvolaní tvrdil, že okresný súd dohodu o postúpení pohľadávky uzavretú medzi pôvodným veriteľom a žalobcom považoval za neplatnú z dôvodu nedodržania písomnej formy, čo však nie je pravdou, nakoľko okresný súd považoval medzi nimi uzavretú zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 20. 12. 2018 za neplatnú z toho dôvodu, že bola uzavretá v rozpore s § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. účinného v čase postúpenia pohľadávky. Podľa tohto ustanovenia práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a/ ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a/, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, b/ prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V bode 10. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku okresný súd správne posúdil, že v súdnej veci bol termín konečnej splatnosti úveru určený v zmluve na 20. 10. 2023, preto splatnosť celej pohľadávky mohla v čase postúpenia nastať len v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Vzhľadom na nedodržanie písomnej formy zmluvy (a teda existencie len ústnej zmluvy) žalobca nepreukázal existenciu dohody zmluvných strán v súlade s § 565 OZ o možnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľom. Preto predmetom postúpenia mohla byť len splatná časť úveru. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky 20. 12. 2018 nebol splatný celý úver (nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti) a konečná splatnosť úveru bola v zmluve určená na 20. 10. 2023, nebola banka oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru v celosti inému subjektu. S týmto právnym záverom sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu a navyše poukazuje na to, že žalobca v odvolaní tento právny záver okresného súdu ani nespochybnil. Dôvody ním uvádzané v odvolaní nie sú spôsobilé spochybniť správnosť rozhodnutia okresného súdu, pričom odvolací súd v konaní nezistil, že by súd prvej inštancie pri rozhodovaní dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ani že by rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Z uvedeného dôvodu krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, a to aj vo výroku o náhrade trov konania, ktorý je závislý od rozhodnutia vo veci samej.

11. Odvolací súd žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP) z dôvodu, že žalovanej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).